

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	30.11.2023 ж. Бет. 1-19

«БЕКІТІЛДІ»
 ҚР МАМ «Темірбек Жүргенов
 атындағы Қазақ ұлттық өнер
 академиясы» РММ Ғылыми
 Кеңесінің шешімі
 « 30 » 04 2025 ж.
 № 10 хаттама

7M02195 – «ӨНЕРТАНУ/КИНОТЕЛЕДРАМАТУРГИЯ»
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫ БОЙЫНША
МАГИСТРАТУРАҒА
ТҮСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ

Алматы - 2025 ж.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 2-19

1. ӘЗІРЛЕНДІ

Нөгербек Б.Б. – доцент, PhD «Кино тарихы мен теориясы» кафедрасының меңгерушісі

Айдар А.М. – доцент, өнертану кандидаты

2. ТАЛҚЫЛАНДЫ

«Кино тарихы мен теориясы» кафедрасының отырысы
 Хаттама № 9 «10» 04 2025 ж.

«Кино тарихы мен теориясы»
 кафедрасының меңгерушісі Б.Б. Нөгербек Нөгербек Б.Б.

3. КЕЛІСІЛДІ

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор Халыков К.З. Халыков К.З.

Ғылыми кадрларды
 даярлау бөлімінің басшысы Кульшанова А.А. Кульшанова А.А.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 3-19

Магистратура бойынша қабылдау емтиханының бағдарламасы жоғары білім берудің осыған дейінгі деңгейі (бакалавриат) бағдарламасының көлеміне сай құрастырылған.

«Өнертану» білім беру бағдарламасы магистратураға қабылдау келесі бағыттар бойынша білім алғандарға рұқсат етіледі:

5B041600 – Өнертану – Кинотану, 5B041600–Өнертану – Кинотеледраматургия;

B024 – Музыкатану және өнертану;

6B02150 – Өнертану – Кинотану, 6B02149 – Өнертану – Кинотеледраматургия;

B024 – Өнертану (6B02195 – Өнертану – Кинотану, 6B02195 – Өнертану – Кинотеледраматургия);

B039 – Мәдениеттану (5B020400 – Мәдениеттану);

B042 – Журналистика және репортаждық жұмыс (5B050400 – Журналистика);

6B02 Өнер және гуманитарлық ғылым (6B023 Тіл және әдебиет B037 Филология).

Артықшылық беріледі:

- бейін бойынша кәсіби немесе ғылыми-педагогикалық жұмыс тәжірибесі бар тұлғаларға;
- бейіні бойынша ғылыми жарияланымдары бар, ғылыми-зерттеу жұмыстары конкурстарының жүлдегерлері мен лауреаттарына;
- бейін бойынша маңызды шығармашылық жобалардың авторларына, халықаралық және республикалық шығармашылық конкурстардың жүлдегерлері мен лауреаттарына;
- шетел тілін еркін немесе жоғары деңгейде меңгерген тұлғаларға.

Бейіндік бағыттағы магистратураға сұратылған бағыттың бейініне сәйкес 10 жылдан астам жұмыс өтілі бар, сондай-ақ олардың басшылығымен іске асырылған ғылыми жобалары бар, түрлі наградаларға ие болған тұлғалардан құжаттар қабылданады.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 4-19

I. 7M02195 – ӨНЕРТАНУ/КИНОТЕЛЕДРАМАТУРГИЯ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫНА ОҚУҒА ТҮСУШІЛЕРГЕ ҚОЙЫЛАТЫН НЕГІЗГІ ТАЛАПТАР

1. Магистратураға түсушінің:

Түсінігі болу керек:

- кино өнері мен кинодраматургия өнерінің өнердің басқа түрлерімен байланысын, тарихи шындықтың, діни, философиялық көзқарастардың, эстетикалық ағымдардың кино өнеріне қатысын;
- алған білімдерін пайдалана алатын негізгі қызмет бағыттарын;
- кинотану мен драматургияның әдістемелік зерттеу тәсілдерін және тарихи, теориялық зерттеу саласындағы әдістемелік тәсілдерді.

Білу керек:

- әлемдік және отандық кино өнерінің тарихын;
- экран мәдениетін зерттеудегі негізгі теориялық тәсілдерді;
- кино тілі мен кинодраматургияның өзіндік ерекшелігін;
- шығармашылық бағытындағы түрлі мамандықтардың теориясын.

Түсіну керек:

- кәсіби мамандығы саласында теориялық білімін пайдалана білуде;
- заманауи киноүрдісіндегі жаңа тенденцияларды зерттеуде және өзінің кәсіби қызметін тиімді ұйымдастыруда;
- кинотану мен кинодраматургиядағы ғылыми тақырыптардың өзектілігін айқындауда және іс жүзіне асыруда;
- кинотуындыны талдаудың әдістемелік тәсілдерін меңгеруде.

Меңгеру керек:

- кино теориясы, драма теориясы бойынша арнайы әдебиеттерді айқындауда;
- кино тарихы мен теориясын зерттеуде ғылыми әдістерді пайдалануда;
- аудиовизуалды өнер туындыларын эстетикалық тұрғыдан талдауда;
- экрандық өнер мәдениетін комплексті талдауда;
- кино өнері мәселелері тұрғысында кәсіби дискуссия жүргізуде.

Құзыретті болу керек:

- Драматургия тарихы мен теориясын, негізгі теориялық тәсілдерді, әдебиеттің, кинематографияның, театрдың және теледидардың негізгі тенденцияларын терең білу;
- Әр түрлі теориялық тәсілдерді қолдана отырып, драмалық шығармаларды

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 5-19

талдау және түсіндіру қабілеті;

- Тарихи, мәдени және әлеуметтік процестердің драматургияның дамуына әсерін түсіну;
- Пьесаларды, сценарийлерді және драматургияның басқа түрлерін қоса алғанда, түпнұсқа драмалық шығармаларды жасау мүмкіндігі;
- Драмалық шығармаларға олардың көркемдік, тақырыптық және құрылымдық аспектілерін бағалай отырып, сыни талдау жүргізе білу;
- Драматургия туралы пікірлер, сыни мақалалар және академиялық басылымдар жазу дағдылары;
- Байланысты пәндерден (әдебиет, театр, кино) білімді драмалық шығармаларды талдауға біріктіру мүмкіндігі.

2. Қабылдау емтиханына «Магистратура мен PhD докторантураға қабылдау туралы Ережеге» сәйкес келесі емтихан түрлері кіреді:

- жазбаша эссе (ғылыми-педагогикалық бағыт);
- коллоквиум (бейіндік бағыт);
- реферат қорғау. Реферат кинотеледраматургия базалық пәндер кешені пәнаралық негізде құрылып ұсынылған тақырыптардың бірі бойынша алдын ала орындалады.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 6-19

II. ЭССЕ ТАҚЫРЫПТАРЫ (ғылыми-педагогикалық бағыт)

1. Қазақ киносының драматургиясындағы заттық-кеңістіктік бейнеліліктің қалыптасу ерекшеліктері
2. Әлем және қазақ деректі киносындағы режиссерлік шешімдер мен драматургиялық құрылым эволюциясы
3. Әлеуметтік кеңістіктің драмалық бейнесі: қазіргі экрандық өнердегі эстетика мен мазмұн
4. Поэтикалық бағыттағы қазақ фильмдеріндегі дыбысты-визуалды драматургия (1960-1980 жж.)
5. «Жаңа толқын» қазақ фильмдеріндегі кейіпкерлер жүйесі және драматургиялық модельдері
6. Қазіргі қазақ режиссурасындағы жаңашылдықтар және олардың драматургиялық құрылымға әсері
7. Шығыс пен Батыс киносының драматургиялық модельдеріндегі өзара ықпалдастық (заманауи үрдіс)
8. Ақпараттық дәуірдегі кинотеледраматургия: техникалық шешімдер мен мазмұндық трансформациялар
9. Қазіргі қазақ және әлемдік кинофильмдердегі музыка мен оның драматургиялық функциясы
10. Фольклорлық кейіпкерлердің анимациялық драматургияда көрініс табуы (заманауи үрдістер)
11. Қазіргі қазақ киносының жаңа фильмдеріндегі ұлттық эстетика және драматургиялық құрылым
12. Еуропалық авторлық кинодағы жаңа көркемдік ізденістер және олардың драматургиялық шешімдері
13. Қазіргі қазақ киносы драматургиясындағы стилистикалық жаңару және көркемдік ізденіс
14. «Жаңа толқын» қазақ киносы: эстетика, драматургиялық практика және идеялық эволюция
15. Қазіргі фильм драматургиясының полижанрлық құрылымы және стильдік көптірлілігі

Әдебиеттер тізімі

1. Фрейлих, С.И. Кино теориясы : Эйзенштейннен Тарковскийге дейін / С.И. Фрейлих; Аудармашылар: Меңдеке Ә.Н., Қараева Р.Р., Айтбаева А.Б., Жеңісұлы Е., Жолдасбаева Г.С.- 8-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 412 б.
2. Делөз, Ж. Кино 2. Уақыт-бейне / Жил Делөз; Аудармашылар: А.Ә. Рыскиева, Т.Т.Ильясова.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 368 б.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 7-19

3. Делөз, Ж. Кино 1. Қозғалыс бейне / Жил Делөз; Аудармашы: А.Т.Бақытов.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 304 б.
4. Эльзессер, Т. Кино теориясы: Сезім тұрғысынан кіріспе / Т. Эльзессер, М. Хагенер; Аудармашылар: Жолдасбаева Г.С., Төлеген М., Әмірбекова Д.- 2-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 232 б.
5. Бордуэлл, Д. Кино өнеріне кіріспе / Д. Бордуэлл, К. Томпсон, Д. Смит; Аудармашылар: Ибраимова М.С., Кенжебаева Ұ.Е., Әлжан А.Қ.- 11-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 728 б.
6. Рахманқызы Н. Қазақ киносы: кеше және бүгін : зерттеулер мақалалар рецензиялар сұхбаттар / Н. Рахманқызы.- Астана: Фолиант, 2017.- 464 б.
7. Жасұлан, М. Сценарий Драматургиясы : (ғылыми-шығармашылық жұмыс) / Мариям Жасұлан.- Алматы: Қаз ҰӨА, 2015.- 52б
8. Сценарная мастерская [Текст]: Литературные этюды для киноэкрана / Под ред.Соловьевой М.В.- Алматы: КазНАИ им.Т.Жургенова, 2013.- 59с.
9. Соловьева, М В. Драматургия искусства [Текст]: Монография / М В. Соловьева.- Алматы: КазНАИ им.Т.Жургенова, 2020.- 160 с.
10. Кусайнов Ш.К. «Написать пьесу и киносценарий». – Алматы, 2018.- 246 с
11. Уильям Индик «Психология для сценаристов» Алпина нон-фикшн Москва, 2014
12. Молчанов А. «Букварь сценариста» Москва 2016
13. Нехорошев Л. «Драматургия фильма» -М.: ВГИК, 2009, -342с.
14. Скип Пресс «Как пишут и продают сценарии в США для видео, кино и телевидения» Триумф 2004
15. Соколов А.Г. «Природа экранного творчества» психологические закономерности, 2-е издание, новая редакция, -М., 2004
16. Ковриженко М.К. «Креатив в рекламе: постмодернистский облик моды» Спб: Питер, 2004
17. Сегер Л. «Как хороший сценарий сделать великим», Silman-James press 1999
18. Червинский А. «Как хорошо продать хороший сценарий» Москва, 1993
19. Недугов Е.И. «Стилистика киносценария» Москва : ВГИК, 1982
20. Недугов Е.И. «История становления стилистика киносценария» М. ВГИК 1986
21. Блейк Снайдер. «Спасите котика! И другие секреты сценарного мастерства» Манн, Иванов и Фербер 2005
22. Мәдениеттану сөздігі. Сорос – Қазақстан қоры, Алматы – 2001.
23. Лайош Эгри. Искусство драматургии/ Art Of Dramatic Writing.1972,
24. Аристотель. Поэтика. - М., «Гослитиздат», 1957.
25. Тодоров Ц. Поэтика. Сб. «Структурализм: «за» и «против». - М., «Прогресс».
26. Эйзенштейн С.М. Избранные произведения в 6 т. - М., «Искусство», 1964.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 8-19

27. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. - М., «Художественная литература, 1975.
28. В.К.Туркин. Драматургия КИНО. Очерки по теории и практике киносценария. Учебное пособие. — 2-е изд. — М.: ВГИК, 2007
29. Юрген Вольф. «Школа литературного мастерства» Алпина нон-фикшн, 2014
30. Кусаинов Ш. Драматическое мастерство. Алматы, 2003
31. Юнг К.. Метаморфозы и символы любви, М., 1988
32. «Как написать гениальный детектив»
Амфора 2005
33. Фрейлих С.И. «Киноискусство: теория и практика» «Трикта» Москва 2015
34. Скотт Седита «Восемь комедийных характеров» Алпина нон-фикшн, 2015

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 9-19

III. ПӘНДЕРДІҢ АТАУЫ, ОЛАРДЫҢ НЕГІЗГІ БӨЛІМДЕРІ ЖӘНЕДАЙЫНДАЛУҒА АРНАЛҒАН СҰРАҚТАР (бейіндік бағыт)

Пән 1 «Кинотеледраматург шеберлігі»

Болашақ магистрант осы пән аясында мәтін құрастыра білуі және әлемдік кино өнері мен ТВ саласының талаптарына сай мәтінді өңдеп, редакциялай білуі қажет.

Бағдарлама мазмұны:

- Тақырып 1. Құрылымдық әртүрлілік.
- Тақырып 2. Құрылым және сеттинг.
- Тақырып 3. Құрылым мен жанр.
- Тақырып 4. Құрылым мен сипат.
- Тақырып 5. Сценарий құрылымы мен мағынасы.
- Тақырып 6. Оқиға материясы.
- Тақырып 7. Қоздырғыш оқиға.
- Тақырып 8. Акт құрылымы. Сахна құрылымы.
- Тақырып 9. Сахнаны талдау.
- Тақырып 10. Композиция. Дағдарыс, шарықтау шегі және құлдырау.
- Тақырып 11. Антагонизм принципі. Бейне-характер.
- Тақырып 12. Экспозиция. Мәселелер жаңа оларды шешу жолдары.
- Тақырып 13. Кейіпкер. Кинематографиялық бейне, оның шарттылық сипаты.
- Тақырып 14. Сценарий мәтіні.
- Тақырып 15. Сценарий жазу әдісі.

Емтихан сұрақтары:

- 1. Кино және телевизиялық драматургиядағы құрылымдық модельдердің көркемдік маңызы
- 2. Драматургиялық құрылым мен кейіпкер эволюциясы арасындағы өзара байланыс
- 3. Сюжет бірегейлігін қалыптастырудағы құрылым элементтерінің қызметі
- 4. Сеттинг пен сценарий құрылымының драматургиялық тұтастықты қалыптастырудағы рөлі
- 5. Көркем шығарманың мазмұнын ашудағы сценарийлік құрылымның тәсілдері мен үлгілері
- 6. Кинотеледраматургиядағы оқиға материясының табиғаты мен трансформациясы
- 7. Сюжет құрылымында оқиға материясының ұйымдастырушы ретіндегі қызметі

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 10-19

8. Қозғаушы (инситуациялық) оқиғалардың драмалық шиеленісті өрбітуге әсері
9. Акт құрылымы мен сахналық ұйымдасудың драматургиялық үйлесімі
10. Кино және теледраматургияда сахнаны талдау: құрылымдық және семантикалық тәсілдер
11. Кейіпкер мінездемесі: драматургиялық тереңдік пен мотивация жүйесі
12. Кейіпкер бейнесіндегі экспрессия мен рефлексия: ішкі әлемді көрсету әдістері
13. Драматургиялық жанрлар жүйесі: трагедия, драма, мелодрама, трагикомедия, комедия
14. Архетиптік кейіпкерлер: режиссерлік және сценаристік құрал ретінде қолдану жолдары
15. Кейіпкерлер арасындағы тартыс және хронотоптың драмалық кеңістікті құрудағы рөлі
16. Кино жанрларының құрылымдық ерекшеліктері: триллер, боевик, детектив мысалында
17. Анимациялық фильмдердегі сценарий құрылымы мен жанрлық ерекшеліктер
18. Көркем телесериалдар драматургиясы: жанрлық жіктелімі мен баяндау ерекшеліктері
19. Драмалық шығарма жазуда хронотопты ұйымдастырудың көркемдік тәсілдері
20. Фольклорлық драматургия дәстүрі: эпос пен ертегінің сценарийлік модельдері
21. Драматургиялық құрылымның негізгі компоненттері: экспозициядан финалға дейін
22. Сценарий мәтінінде кеңістік пен уақыт бейнесін модельдеудің әдістері
23. Мифологемаларды қолдану тәжірибесі: кино және теледраматургиядағы архетиптік кодтар
24. Монтаж және уақыт концептісі: кинодраматургиядағы құрылымдық тәсілдер
25. Дәстүрлі емес драматургияда композициялық құрылымның эксперименттік үлгілері

Әдебиет тізімі:

1. Фрейлих, С.И. Кино теориясы : Эйзенштейннен Тарковскийге дейін / С.И. Фрейлих; Аудармашылар: Меңдеке Ә.Н., Қараева Р.Р., Айтбаева А.Б., Жеңісұлы Е., Жолдасбаева Г.С.- 8-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 412 б.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 11-19

2. Делөз, Ж. Кино 2. Уақыт-бейне / Жил Делөз; Аудармашылар: А.Ә. Рыскиева, Т.Т.Ильясова.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 368 б.
3. Делөз, Ж. Кино 1. Қозғалыс бейне / Жил Делөз; Аудармашы: А.Т.Бақытов.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 304 б.
4. Эльзессер, Т. Кино теориясы : Сезім тұрғысынан кіріспе / Т. Эльзессер, М. Хагенер; Аудармашылар: Жолдасбаева Г.С., Төлеген М., Әмірбекова Д.- 2-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 232 б.
5. Бордуэлл, Д. Кино өнеріне кіріспе / Д. Бордуэлл, К. Томпсон, Д. Смит; Аудармашылар: Ибраимова М.С., Кенжебаева Ұ.Е., Әлжан А.Қ.- 11-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 728 б.
6. Рахманқызы Н. Қазақ киносы: кеше және бүгін: зерттеулер мақалалар рецензиялар сұхбаттар / Н. Рахманқызы.- Астана: Фолиант, 2017.- 464 б.
7. Жасұлан, М. Сценарий Драматургиясы : (ғылыми-шығармашылық жұмыс) / Мариям Жасұлан.- Алматы: Қаз ҰҰА, 2015.- 52б.
8. Сценарная мастерская [Текст]: Литературные этюды для киноэкрана / Под ред.Соловьевой М.В.- Алматы: КазНАИ им.Т.Жургенова, 2013.- 59с. ISBN 978-601-265-118-8
9. Соловьева, М В. Драматургия искусства : Монография / М В. Соловьева.- Алматы: КазНАИ им.Т.Жургенова, 2020.- 160 с. ISBN 978-601-265-377-9
10. Кусайнов Ш.К. «Написать пьесу и киносценарий». – Алматы, 2018.- 246 с
11. Уильям И. «Психология для сценаристов» Алпина нон-фикшн Москва, 2014
12. Молчанов А. «Букварь сценариста» Москва 2016
13. Нехорошев Л. «Драматургия фильма» -М.: ВГИК, 2009, -342с.
14. Скип Пресс «Как пишут и продают сценарии в США для кино и телевидения» Триумф 2004
15. Соколов А.Г. «Природа экранного творчества» психологические закономерности, 2-е издание, новая редакция, -М., 2004
16. Ковриженко М.К. «Креатив в рекламе: постмодернистский облик моды» Спб: Питер, 2004
17. Сегер Л. «Как хороший сценарий сделать великим», Silman-James press 1999
18. Червинский А. «Как хорошо продать хороший сценарий» Москва, 1993
19. Недугов Е.И. «Стилистика киносценария» Москва : ВГИК, 1982
20. Недугов Е.И. «История становления стилистика киносценария» М. ВГИК 1986
21. Блейк С. «Спасите котика! И другие секреты сценарного мастерства» Манн, Иванов и Фербер 2005
22. Мәдениеттану сөздігі. Сорос – Қазақстан қоры, Алматы – 2001.
23. Лайош Э. Искусство драматургии/ Art Of Dramatic Writing.1972,

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 12-19

24. Аристотель. Поэтика. - М., «Гослитиздат», 1957.
25. Тодоров Ц. Поэтика. Сб. «Структурализм: «за» и «против». - М., «Прогресс».
26. Эйзенштейн С.М. Избранные произведения в 6 т. - М., «Искусство», 1964.
27. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. - М., «Художественная литература», 1975.
28. Туркин В.К. Драматургия КИНО. Очерки по теории и практике киносценария. Учебное пособие. — 2-е изд. — М.: ВГИК, 2007
29. Вольф Ю. «Школа литературного мастерства» Алпина нон-фикшн, 2014
30. Кусаинов Ш. Драматическое мастерство. Алматы, 2003
31. Юнг К. Метаморфозы и символы любви, М., 1988
32. «Как написать гениальный детектив» Амфора 2005
33. Фрейлих С.И. «Киноискусство: теория и практика» «Трикта» Москва 2015
34. Скотт С. «Восемь комедийных характеров» Алпина нон-фикшн, 2015

Пән 2 «Заманауи кинодраматургия»

Бағдарлама мазмұны:

- Тақырып 1. Заманауи фильм: анықтамасы, ерекшеліктері, проблемалық өрісі
- Тақырып 2. Заманауи кино драматургиясындағы тақырып пен идея
- Тақырып 3. Заманауи кинодағы хронотоп туралы түсінік
- Тақырып 4. Заманауи фильмдердегі оқиғаның дамуы
- Тақырып 5. Заманауи фильм композициясы
- Тақырып 6. Заманауи көркемсуретті фильмдегі кейіпкер мен конфликт
- Тақырып 7. Шығармашылық практикум
- Тақырып 8. Заманауи көркем фильмдердегі экранизация
- Тақырып 9. Заманауи киноның жанрлық жүйесі
- Тақырып 10. Авторлық фильмнің драматургиясы
- Тақырып 11. Кино айнасындағы адам
- Тақырып 12. Заманауи көрермендік фильмінің драматургиялық әдістері
- Тақырып 13. Заманауи кинодағы драмалық жанрлардың әдістемесі
- Тақырып 14. Заманауи комедия және пародия
- Тақырып 15. Сценрий питчингі

Емтихан сұрақтары:

1. Сценарий жазудің құрлымы: өтініш, логлайн және синопсис құрастыру жолдары

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 13-19

2. Кинодраматургиядағы «әрекет» ұғымы: қысқа этюд арқылы драмалық шиеленісті жасау тәсілдері
3. Көркем жағдайды құру: сценарий этюдіндегі конфликті және оқиға өрісін моделдеу
4. Кинодиалогтың табиғаты: кейіпкер мінезін ашудағы диалогтық этюдтің рөлі
5. Кинодеталь – мазмұн мен мағынаның символы: драматургиялық этюдтегі көркемдік штрих
6. Кейіпкер мінезі мен драмалық оқиға байланысы: мотивация мен әрекет заңдылығы
7. Сценарий құрылымындағы заман, кейіпкер және диалог: үштаған модель
8. Сценарийді авторлық жоба ретінде қорғау: презентация және дәлелдеу тәсілдері
9. Балалар аудиториясына арналған сценарий жазудың көркемдік және педагогикалық ерекшеліктері
10. Деректі кинодағы мифологема: концептуалдық деңгей және нарративтік рөл
11. Радио және телевизиялық сценарийдің құрылымдық айырмашылықтары мен пішіндік ерекшеліктері
12. Қазіргі қазақ кинокомедияларының сценариінде жанрлық үлгілер мен мәдени кодтар
13. Қазақ авторлық киноларындағы кейіпкер бейнесі және диалогтық жүйе ерекшелігі
14. Кейіпкер характерін көркемдеп беру: драматургиялық әдістер және сценарийлік жазба
15. Локация мен кеңістік детальдарын сипаттау: бейнелік атмосфера мен мағыналық жүктеме
16. Қысқаметрлі фильмге сценарий жазудың құрылымдық және концептуалдық әдістері
17. Экранизация драматургиясы: әдеби шығармадан сценарийге көшу үдерісі
18. Қазіргі кинодраматургиядағы сюжет құрау және конструктивті композиция тәсілдері
19. Кинодраматургиядағы интрига мен конфликт: шиеленісті өрбіту технологиясы
20. Драмалық ситуацияны құрайтын үш фактор: кейіпкер, мақсат және кедергі
21. Фильм сюжетінің жабық және ашық финалы: көрермен қабылдауы мен авторлық ұстаным
22. Қазіргі киноөнеріндегі жанрлық түрлер және олардың трансформациясы
23. Заманауи кинодраматургиядағы жанрлар: синтез, мутация және авторлық интерпретациялар
24. Қазіргі кинодағы сюжет түрлері: желілік, спиральдық, фрагменттік

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 14-19

құрылымдар

25. Заманауи драматургиядағы неомифология: архетиптер мен сценарийлік жаңғырту

Әдебиеттер тізімі:

1. Фрейлих, С.И. Кино теориясы: Эйзенштейннен Тарковскийге дейін / С.И. Фрейлих; Аудармашылар: Меңдеке Ә.Н., Қараева Р.Р., Айтбаева А.Б., Жеңісұлы Е., Жолдасбаева Г.С.- 8-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 412 б.
2. Делөз, Ж. Кино 2. Уақыт-бейне / Жил Делөз; Аудармашылар: А.Ә. Рыскиева, Т.Т.Ильясова.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 368 б.
3. Делөз, Ж. Кино 1. Қозғалыс бейне / Жил Делөз; Аудармашы: А.Т.Бақытов.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 304 б.
4. Эльзессер, Т. Кино теориясы: Сезім тұрғысынан кіріспе / Т. Эльзессер, М. Хагенер; Аудармашылар: Жолдасбаева Г.С., Төлеген М., Әмірбекова Д.- 2-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 232 б.
5. Бордуэлл, Д. Кино өнеріне кіріспе/ Д. Бордуэлл, К. Томпсон, Д. Смит; Аудармашылар: Ибраимова М.С., Кенжебаева Ұ.Е., Әлжан А.Қ.- 11-ші басылым.- Алматы: Ұлттық аударма бюросы қоғамдық қоры, 2020.- 728 б.
6. Рахманқызы Н. Қазақ киносы: кеше және бүгін: зерттеулер мақалар рецензиялар сұхбаттар / Н. Рахманқызы.- Астана: Фолиант, 2017.- 464 б.
7. Макки Р. «История на миллион долларов», Алпина нон-фикшн, 2010
8. Молчанов А. «Букварь сценариста» Москва 2016
9. Нехорошев Л. «Драматургия фильма» -М.: ВГИК, 2009, -342с.
10. Уильям Индик «Психология для сценаристов» Алпина нон-фикшн Москва, 2014
11. Скип Пресс «Как пишут и продают сценарии в США для кино и телевидения» Триумф 2004
12. Соколов А.Г. «Природа экранного творчества» психологические закономерности, 2-е издание, новая редакция, -М., 2004
13. Ковриженко М.К. «Креатив в рекламе: постмодернистский облик моды» Спб: Питер, 2004
14. Сегер Л. «Как хороший сценарий сделать великим», Silman-James press 1999
15. Червинский А. «Как хорошо продать хороший сценарий» Москва, 1993
16. Недугов Е.И. «Стилистика киносценария» Москва : ВГИК, 1982
17. Недугов Е.И. «История становления стилистика киносценария» М. ВГИК 1986
18. Митта А. Кино между адом и раем. 1999.

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 15-19

19. Блейк Снайдер. «Спасите котика! И другие секреты сценарного мастерства» Манн, Иванов и Фербер 2005
20. Мәдениеттану сөздігі. Сорос – Қазақстан қоры, Алматы – 2001.
21. Лайош Эгри. Искусство драматургии/ Art Of Dramatic Writing.1972,
22. Аристотель. Поэтика. - М., «Гослитиздат», 1957.
23. Тодоров Ц. Поэтика. Сб. «Структурализм: «за» и «против». - М., «Прогресс».
24. Эйзенштейн С.М. Избранные произведения в 6 т. - М., «Искусство», 1964.
25. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. - М., «Художественная литература, 1975.
26. Бентли Э. Жизнь драмы. - М., «Искусство», 1978.
27. Туркин В.К. Драматургия КИНО. Очерки по теории и практике киносценария. Учебное пособие. — 2-е изд. — М.: ВГИК, 2007
28. Кун Н.. Ежелгі Греция мифтері мен аңыздар Алматы: Жазушы –1985
29. Вольф Ю.. «Школа литературного мастерства» Алпина нон-фикшн, 2014
30. Кусаинов Ш. Драматическое мастерство. Алматы, 2003
31. Юнг К.. Метаморфозы и символы любви, М., 1988
32. Джеймс Н.Фрэй. «Как написать гениальный детектив» Амфора 2005.
33. Фрейлих С.И. «Киноискусство: теория и практика» «Трикта» Москва 2015
34. Скотт С. «Восемь комедийных характеров» Алпина нон-фикшн, 2015

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 16-19

Пән 3 «Киносценарий стилистикасы»

Бағдарлама мазмұны:

- Тақырып 1. Курстың мақсаты мен міндеттері. Курс құрылымы. Негізгі ұғымдар.
- Тақырып 2. Сценарист мамандығы
- Тақырып 3. Сценарий – әдеби шығарма
- Тақырып 4. Классикалық сценарий
- Тақырып 5. Сюжет және фабула
- Тақырып 6. Киносценарийдегі кеңістік пен уақыт
- Тақырып 7. Оқиға және әрекет
- Тақырып 8. Қарапайым және күрделі эпизодтар
- Тақырып 9. Оқиғадағы қақтығыс
- Тақырып 10. Бейне және стиль
- Тақырып 11. Киносценарийдегі бейнелік құралдар
- Тақырып 12. Сценаристің мәтінмен жұмыс істеу әдістері
- Тақырып 13. Кинодағы драмалық жанрлардың әдістемесі
- Тақырып 14. Сценарий мәтінін редакторлау
- Тақырып 15. Экрандық шығарма стилистикасы

Емтихан сұрақтары:

1. Кейіпкерлердің санадан тыс әрекеттері, интуиция, психологиялық бірліктің рөлі
2. Экспрессивті кейіпкер типі: эмоциялық көрініс пен драматургиялық функция
3. Рефлексиялық қаһарман: ішкі монолог пен психологиялық тереңдік мәселелері
4. Драматургиялық құралдарды мәтіндік құрылымда көркемдік тәсіл ретінде қолдану
5. Ж.Аймауытовтың «Ақбілек», «Қартқожа», М.Әуезовтің «Абай жолы» романдарындағы қазақтың архетиптері
6. «Фаталист», «Революционер», «Кекшіл» архетиптерінің сценарийлік функциясы мен драматургиялық мәні
7. «Дон Кихот» пен «Алдар Көсе»: мәдениетаралық архетиптерді экрандық кеңістікте бейімдеу
8. Оқиға мен әрекет: кино-сценарий құрылымындағы баяндаудың өзегі ретінде
9. «Кәрі кемпір» архетипінің экрандық трансформациясы мен интерпретация үлгілері
10. «Қазақ қызы» бейнесінің архетиптік құрылымы мен заманауи экрандық репрезентациясы

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 17-19

11. Классикалық сценарийлердің заманауи кинода сәтті бейімделу мысалдары: интертекстуалдылық пен форма
12. Диалогтың кейіпкер психологиясын ашудағы көркемдік қызметі
13. Балаларға арналған драматургия тілінің ерекшеліктері: лексика, интонация, бейне жасау
14. Кинодағы драмалық жанрлар: мазмұндық құрылым мен әдістемелік тәсілдер
15. Сюжет пен фабула: құрылымдық айырмашылықтары мен драматургиялық байланысы
16. Мәтін және астарлы мағына: кинодраматургиядағы интерпретациялық деңгейлер
17. Сценарий құрылымын жоспарлау: композициялық модельдер мен драматургиялық логика
18. Көпсөзділік феномені және оны драматургиялық тазарту жолдары
19. Киносценарий тілінің көркемдік және функционалдық критерийлері
20. Тікелей мәтін мен астыртын мағына: семиотикалық және драматургиялық талдау
21. Кейіпкер репликаларындағы мінез бен психологиялық ерекшелікті даралау әдістері
22. Мінездің сапалық категориялары және драматургиялық трансформациясы
23. Киносценарийдегі интонация және ішкі поэтика: авторлық стиль көрінісі
24. Жанр табиғатына сай конфликт дамуының драматургиялық ерекшеліктері
25. Қазақ халық ертегілерін экрандау тәжірибесі: сценарийлік өңдеу мен сахналану мәселелері

Әдебиет тізімі:

1. Индик У. «Психология для сценаристов» Алпина нон-фикшн Москва, 2014
2. Макки Р. «История на миллион долларов», Алпина нон-фикшн, 2010
3. Молчанов А. «Букварь сценариста», Москва. 2016 .
4. Нехорошев Л. «Драматургия фильма» -М.: ВГИК, 2009, -342с.
5. Скип Пресс «Как пишут и продают сценарии в США для видео, кино и телевидения» Триумф, 2004.
6. Соколов А.Г. «Природа экранного творчества» психологические закономерности, 2-е издание, новая редакция, -М., 2004
7. Ковриженко М.К. «Креатив в рекламе: постмодернистский облик моды» Спб: Питер, 2004
8. Сегер Л. «Как хороший сценарий сделать великим», Silman-James press, 1999
9. Червинский А. «Как хорошо продать хороший сценарий» Москва, 1993
10. Недугов Е.И. «Стилистика киносценария» Москва : ВГИК, 1982
11. Недугов Е.И. «История становления стилистика киносценария» М. ВГИК

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 18-19

1986

12. Митта А. Кино между адом и раем. 1999.
13. Блейк Снайдер. «Спасите котика! И другие секреты сценарного мастерства» Манн, Иванов и Фербер 2005
14. Мәдениеттану сөздігі. Сорос – Қазақстан қоры, Алматы – 2001.
15. Лайош Эгри. Искусство драматургии/ Art Of Dramatic Writing.1972,
16. Аристотель. Поэтика. - М., «Гослитиздат», 1957.
17. Тодоров Ц. Поэтика. Сб. «Структурализм: «за» и «против». - М., «Прогресс».
18. Эйзенштейн С.М. Избранные произведения в 6 т. - М., «Искусство», 1964.
19. Бахтин М.М. Вопросы литературы и эстетики. - М., «Художественная литература, 1975.
20. Бентли Э. Жизнь драмы. - М., «Искусство», 1978.
21. Туркин В.К. Драматургия КИНО. Очерки по теории и практике киносценария. Учебное пособие. – 2-е изд. – М.: ВГИК, 2007
22. Фролов Ю.В. Судьбы жанров драматургии. - М., «Советский писатель», 1979.
23. Кун Н. Ежелгі Греция мифтері мен аңыздар Алматы: Жазушы –1985
- 24.Юрген Вольф. «Школа литературного мастерства» Алпина нон-фикшн, 2014
25. Кусаинов Ш. Драматическое мастерство. Алматы, 2003
26. Юнг К. Метаморфозы и символы любви, М., 1988
27. Джеймс Н. Фрэй «Как написать гениальный детектив» Амфора 2005
28. Фрейлих С.И. «Киноискусство: теория и практика» «Трикта» Москва 2015
29. Скотт Седита «Восемь комедийных характеров» Алпина нон-фикшн, 2015
30. Рене Балсер «Семинар по телесериалам»
31. Молчанов А. «Сценарист №1» Москва 2015
32. Холодов Е. «Язык драмы», Москва, 1978
33. Уильямс Ш. «Пьесалар жинағы» Астана, 2004
34. Чехов А. «Дама с собачкой» Москва, 2008
35. Кнебель М. Метод действенного анализа. М.,1983

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ АҚПАРАТ МИНИСТРЛІГІ ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-1.113-2023
		30.11.2023 ж.
	<u>Түсу емтиханының бағдарламасы</u> нормативтік құжат түрі	Бет. 19-19

МАГИСТРАТУРА (2 жылдық)
«7M02195-Өнертану» білім беру бағдарламасы:
Реферат тақырыптары

1. Қазіргі қазақ драматургиясының жасөспірімдер бірегейлігін қалыптастырудағы әлеуметтік-мәдени әсері
2. Қазақ кинодраматургиясындағы композициялық құрылым: көркемдік мәселелер мен формалық ізденістер (1960-2021 жж.)
3. Қазақ деректі фильмдеріндегі кейіпкер бейнесінің дамуы мен көркемдік трансформациясы
4. Қазақ жаңа толқыны фильмдеріндегі көркемдік кеңістік пен экрандық уақыттың драматургиялық құрылымы
5. Қазақстандағы тарихи-биографиялық киножанр үлгілері (1930-2010 жж.): драматургиялық модельдер мен баяндау тәсілдері
6. Жаһандану дәуіріндегі ұлттық киноның әлеуметтік-мәдени рөлі және көркемдік ұстанымы
7. Қазақ анимациясындағы көркемдік ерекшеліктер: тарихи тәжірибе мен қазіргі заман драматургиясы
8. Қазақ көркемсуретті кино өнеріндегі архетиптер: философиялық-мәдени репрезентация және сценарийлік шешімдер
9. Қазақстан тарихи фильмдеріндегі кейіпкер бейнесін жасаудағы костюмнің көркемдік-символдық қызметі
10. Түркі елдері киноөнеріндегі ұлттық кодтың визуалды және сценарийлік трансформациясы
11. Қазақ анимациялық фильмдеріндегі кеңістік бейнесінің дамуы: сценарийлік және режиссерлік құрылым
12. Қазіргі қазақ киносындағы мифтің драматургиялық табиғаты: мифологиялық кодты жаңғырту
13. Заманауи қазақ фильмдеріндегі дыбыс пен музыка: көркемдік шешімдер және драматургиялық мән
14. Қазақ киносы арқылы ұлттық болмысты бейнелеу: этномәдени сарындардың сценарийлік репрезентациясы
15. Қазақ киносындағы тарихи және әлеуметтік тақырыптар: драмалық құрылым мен идеологиялық мазмұн